

Dodatek k ŠVP ZV č. 15

Název školního vzdělávacího programu: **Škola pro život** – Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání

Škola: Základní škola Odry, Pohořská 8

Ředitel školy: Mgr. Jan Jursík

Koordinátor ŠVP ZV: Ing. Šandová Renata

Platnost dokumentu: od 1. 9. 2013

.....
Mgr. Jan Jursík , ředitel školy

razítko školy

Tímto dodatkem se upravuje školní vzdělávací program ZŠ Odry , Pohořská 8 takto:

Věc: Úprava ŠVP pro ZV podle nové verze RVP pro ZV platné od 1.9.2013

5.6. Člověk a příroda – 5.6.3. Přírodopis – úpravy očekávaných výstupů, učiva a charakteristiky předmětu

Vzdělávací oblast: ČLOVĚK A PŘÍRODA

Vyučovací předmět: Přírodopis

Charakteristika vyučovacího předmětu :

Obsahové, časové a organizační vymezení

- předmět přírodopis je vyučován jako samostatný předmět v 6., 7. a 8. ročníku 2 hodiny týdně, v 9. ročníku. 1 hodinu týdně

- výuka probíhá převážně v odborné učebně přírodopisu
- využívá se práce ve dvojicích případně ve skupinách s použitím přírodnin, pracovních listů či odborné literatury
- podle charakteru učiva a cílů vzdělávání jsou využívány různé formy a metody práce např. frontální výuka s demonstračními pomůckami a přírodninami, samostatná práce žáků, metody kritického myšlení (např. Myšlenková mapa, Pětílístek, Kostka)

Vzdělávání v předmětu Přírodopis:

- umožňuje poznat typické ekosystémy naší přírody i ekosystémy oblastí tropů a subtropů
- vysvětluje hlavní druhy organismů daných ekosystémů pomocí vzájemných vazeb a vztahů, například vztahů potravních, symbiotických a parazitických
- seznamuje žáky se stavbou a funkcemi rostlinného těla a těl základních kmenů bezobratlých živočichů
- věnuje se anatomii a fyziologii obratlovců včetně člověka
- zabývá se studiem nerostů, hornin, jednotlivými sférami Země, vznikem a vývojem života na Zemi, vývojovými předchůdci člověka a základy genetiky
- zkoumá kladný a záporný vlivu člověka na přírodu
- seznamuje žáky s možným ohrožením plynoucím z přírodních procesů, z lidské činnosti a zásahů člověka do přírody

Zařazení průřezových témat

OSV 1 Rozvoj schopností a poznávání

EV 1 Ekosystémy

EV 2 Základní podmínky života

EV 3 Lidské aktivity a problémy životního prostředí

EV 4 Vztah člověka k prostředí

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

- podchycujeme a rozvíjíme zájem žáků o přírodu a přírodniny
- umožňujeme žákům poznávat přírodu jako systém vzájemně propojených částí živé a neživé přírody jež na sebe působí a ovlivňuje se
- aplikujeme základní přírodovědné poznatky v praktickém životě
- vedeme žáky k chápání souvislostí mezi lidskou činností a stavem přírody a životního prostředí
- poukazujeme na závislost člověka na přírodních zdrojích
- vedeme žáky k prezentaci svých myšlenek, názorů a k vzájemnému respektu
- umožňujeme žákům hodnotit své výsledky práce a práce spolužáků
- vedeme žáky k vhodné komunikaci žáků mezi sebou a také směrem k učitelům
- klademe důraz na pečlivost, schopnost soustředit se na svou práci, dokončit a odevzdat ji včas a v požadované kvalitě a rozsahu
- vedeme žáky k potřebě klást si otázky o příčinách přírodních procesů, které mají vliv na zdraví, životy lidí, životní prostředí a majetku

Vzdělávací oblast: **ČLOVĚK A PŘÍRODA**

Vyučovací předmět: **Přírodopis**

Ročník: **6.ročník**

Očekávané výstupy	Učivo	Poznámka
-třídí organismy a zařadí vybrané organismy do říší a nižších taxonomických jednotek	Les, louka, rybník - semenné rostliny - bezobratlí a obratlovci těchto ekosystémů	OSV - 1 EV - 1

<p>-vysvětlí podstatu pohlavního a nepohlavního rozmnožování a jeho význam z hlediska dědičnosti</p>	<p>Les,louka,rybník</p> <ul style="list-style-type: none"> - nahosemenné a krytosemenné rostliny - měkkýši, korýši, pavouci, hmyz, - ryby, obojživelníci, ptáci, savci, plazi 	<p>OSV - 1</p>
<p>-rozpozná naše nejznámější jedlé a jedovaté houby s plodnicemi a porovná je podle charakteristických znaků</p>	<p>Les - houby s plodnicemi</p>	
<p>- vysvětlí různé způsoby výživy hub a jejich význam v ekosystémech a místo v potravním řetězci</p>	<p>Les - houby s plodnicemi i bez nich</p>	
<p>-objasní funkci dvou organismů ve stélce lišejníků</p>	<p>Les - lišejníky</p>	
<p>- rozlišuje základní systematické skupiny rostlin a určuje jejich významné zástupce pomocí klíčů a atlasů</p>	<p>Les, rybník, louka - vyšší rostliny</p> <ul style="list-style-type: none"> - nahosemenné a krytosemenné 	

<p>- odvodí na základě pozorování přírody závislost a přizpůsobení některých rostlin podmínkám prostředí</p>	<p>Les, louka, rybník</p> <ul style="list-style-type: none"> - lišejníky, leknín, mechy, kapradiny, - trávy, obilniny 	
<p>- rozlišuje a porovnává jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin</p>	<p>Les, louka, rybník - bezobratlí a obratlovci těchto ekosystémů</p>	<p>OSV - 1</p>
<p>- odvodí na základě porovnání základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí</p>	<p>Les, louka, rybník- členovci, obojživelníci, ptáci, savci, například lýkožrout, křižák, rak, datel, potápka, zajíc, králík, netopýr, atd.</p>	<p>OSV - 1 EV - 2</p>
<p>- zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka, uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku s živočichy</p>	<p>Les, louka, rybník - bezobratlí, obratlovci těchto ekosystémů</p>	
<p>- uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi</p>	<p>Les, louka, rybník - jako celek - potravní vztahy, symbióza</p>	<p>EV-2 EV-1</p>

- rozlišuje a uvede příklady systémů organismů- populace, společenstva, ekosystémů a objasní na základě příkladu základní princip existence živých a neživých složek ekosystému	Les jako ekosystém - vysvětlení pojmů	EV-1
- vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech a zhodnotí jejich význam	Les, louka, rybník jako celek - potravní vztahy	EV-1
- uvede příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí a příklady narušení rovnováhy ekosystému	Les, louka, rybník - kůrovec v lesích, znečištěná voda rybníka, zarůstání rybníků řasami, kosení luk, výsadba lesa, lapače na hmyz, atd.	EV - 1 EV - 3
- aplikuje praktické metody poznávání přírody - dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce a chování při poznávání živé a neživé přírody	Řasa zrněnka, jehličnany, mechy, trepka, luční rostliny	

Vzdělávací oblast: **ČLOVĚK A PŘÍRODA**

Vyučovací předmět: **Přírodopis**

Ročník: **7.**

Očekávané výstupy	Učivo	Poznámka
-------------------	-------	----------

<p>- rozliší základní projevy a podmínky života, orientuje se v daném přehledu vývoje organismů</p>	<p>Viry, bakterie, vývoj rostlin a živočichů</p>	<p>OSV-1 EV-2</p>
<p>- rozpozná, porovná a objasní funkci základních orgánů, orgánových soustav rostlin i živočichů</p>	<p>Rostlinné orgány, vnitřní stavba bezobratlých živočichů</p>	
<p>- třídí organismy a zařadí vybrané organismy do říší a nižších taxonomických jednotek</p>	<p>Zahrady, sady, parky, rumiště, pole, městská zeleň, hospodářská zvířata, cizokrajné ekosystémy</p>	
<p>- vysvětlí podstatu pohlavního a nepohlavního rozmnožování a jeho význam z hlediska dědičnosti</p>	<p>Květy a plody rostlin, rozmnožování bezobratlých živočichů</p>	
<p>- uvede na příkladech z běžného života význam virů a bakterií v přírodě i pro člověka</p>	<p>Bakterie a viry</p>	
<p>- odvodí na základě pozorování uspořádání rostlinného těla od buňky přes pletiva až k jednotlivým orgánům</p>	<p>Mnohobuněčné organismy</p>	<p>OSV-1</p>

<p>- porovná vnější i vnitřní stavbu jednotlivých orgánů a uvede praktické příklady jejich funkcí a vztahů v rostlině jako celku</p>	<p>Kořen, stonek, list, květ, plod</p>	<p>OSV-1</p>
<p>- vysvětlí princip základních rostlinných fyziologických procesů a jejich využití při pěstování rostlin</p>	<p>Rostlinné orgány, pokojové rostliny</p>	
<p>- rozlišuje základní systematické skupiny rostlin a určuje jejich význačné zástupce pomocí klíčů a atlasů</p>	<p>Pole, zahrada, sad, městská zeleň, rumiště</p>	<p>EV-4</p>
<p>- odvodí na základě pozorování přírody závislost a přizpůsobení některých rostlin podmínkám prostředí</p>	<p>Prales, poušť, savana, tundra, oceán</p>	<p>OSV - 1 EV - 2</p>
<p>- porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů</p>	<p>Stavba a činnost těl bezobratlých živočichů</p>	<p>OSV-1</p>
<p>- rozlišuje a porovnává jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin</p>	<p>Pole, zahrada, sad, městská zeleň, rumiště, cizokrajné ekosystémy</p>	

<p>- odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí</p>	<p>Hospodářská zvířata, cizokrajné ekosystémy</p>	<p>EV-1</p>
<p>- zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy</p>	<p>Hospodářská zvířata, cizokrajné ekosystémy, pole zahrady</p>	
<p>- uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi</p> <p>- rozlišuje a uvede příklady systémů organismů - populací, společenstev, ekosystémů a objasní na základě příkladu základní principy existence živých a neživých složek ekosystémů</p> <p>- vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech a zhodnotí jejich význam</p>	<p>Pole, sad, zahrada, městská zeleň, cizokrajné ekosystémy</p>	<p>EV - 1</p>
<p>- uvede příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí a příklady narušení rovnováhy ekosystému</p>	<p>Prales, poušť, oceán, pole</p>	<p>EV - 3 EV - 4</p>
<p>- aplikuje praktické metody poznávání přírody</p> <p>- dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce a chování při poznávání živé a neživé přírody</p>	<p>Kořen, stonek, květ, buňky mechu, trepka</p>	

Vzdělávací oblast: **ČLOVĚK A PŘÍRODA**

Vyučovací předmět: **Přírodopis**

Ročník: **8.**

Očekávané výstupy	Učivo	Poznámka
<ul style="list-style-type: none"> - rozliší základní projevy a podmínky života, orientuje se v daném přehledu vývoje organismů - rozpozná, porovná a objasní funkci základních orgánů (orgánových soustav) rostlin i živočichů - třídí organismy a zařadí vybrané organismy do říší a nižších taxonomických jednotek	Obratlovci, člověk - stavba těla	
<ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí podstatu pohlavního a nepohlavního rozmnožování a jeho význam z hlediska dědičnosti	Rozmnožování obratlovců a člověka	
<ul style="list-style-type: none"> - uvede na příkladech z běžného života význam virů a bakterií v přírodě i pro člověka	Infekční nemoci člověka, bakterie v tlustém střevě Epidemie	

<p>- porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů</p>	<p>Orgánové soustavy obratlovců a člověka</p>	<p>OSV - 1</p>
<p>- určí polohu a objasní stavbu a funkci orgánů a orgánových soustav lidského těla, vysvětlí jejich vztahy</p>	<p>Orgánové soustavy člověka</p>	
<p>- objasní vznik a vývin nového jedince od početí až po stáří</p>	<p>Rozmnožování člověka a vývin jedince</p>	
<p>- rozlišuje příčiny případně příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby, objasní význam zdravého způsobu života</p>	<p>Běžná onemocnění orgánových soustav člověka</p>	
<p>- aplikuje první pomoc při poranění a jiném poškození těla</p>	<p>Zástava dýchání, tepenné krvácení, zlomeniny, bezvědomí, šok</p>	

Vzdělávací oblast: **ČLOVĚK A PŘÍRODA**

Vyučovací předmět: **Přírodopis**

Ročník: **9.**

Očekávané výstupy	Učivo	Poznámka
- popíše základní rozdíly mezi buňkou rostlin, živočichů a bakterií a objasní funkci základních organel	Buňka rostlin, živočichů, bakterií	OSV - 1
- vysvětlí podstatu pohlavního a nepohlavního rozmnožování a jeho význam z hlediska dědičnosti - uvede příklady dědičnosti v praktickém životě a příklady vlivu prostředí na utváření organismu	Základy genetiky	OSV-1
- orientuje se v základních vývojových stupních fylogeneze člověka	Vývoj člověka od australopitéka po člověka moudrého	
- uvede příklady kladných a záporných vlivů člověka na životní prostředí a příklady narušení rovnováhy ekosystému - objasní vliv jednotlivých sfér Země na vznik a trvání života - uvede význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj různých ekosystémů a charakterizuje mimořádné události způsobené výkyvy počasí a dalšími přírodními jevy, jejich doprovodné jevy a možné dopady i ochranu před nimi	Atmosféra, hydrosféra, pedosféra, litosféra Povodně, větrné bouře, sněhové kalamity, laviny a ochrana před nimi	EV-2 EV-4

<p>- uvede na základě pozorování význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj a udržení života na Zemi</p>	<p>Geologické éry - prahory, starohory, prvohory, druhohory, třetihory, čtvrtohory</p>	
<p>- rozpozná podle charakteristických vlastností vybrané nerosty a horniny s použitím určovacích pomůcek</p> <p>- uvede praktické použití některých známých nerostů a hornin</p>	<p>Nerosty, horniny vyvřelé, usazené, přeměněné</p>	<p>OSV-1</p>
<p>- rozlišuje důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů, včetně geologického oběhu hornin i oběhu vody</p>	<p>Horniny usazené, přeměněné, vyvřelé</p>	<p>EV-3</p>
<p>- porovná význam půdotvorných činitelů pro vznik půdy, rozlišuje hlavní půdní typy a půdní druhy v naší přírodě</p>	<p>Pedosféra</p>	<p>EV-4 EV-3</p>
<p>- rozlišuje jednotlivá geologická období podle charakteristických znaků</p>	<p>Geologické éry - prahory až čtvrtohory</p>	
<p>- aplikuje praktické metody poznávání přírody</p> <p>- dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce a chování při poznávání živé a neživé přírody</p>	<p>Určování nerostů a hornin</p>	

